

ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
ว่าด้วยมาตรการคุ้มครองเบื้องต้นตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหาร
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีระเบียบเกี่ยวกับมาตรการในการคุ้มครองเบื้องต้นแก่ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐ หรือข้อมูลอื่นอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคสอง และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๖ และ มาตรา ๖๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการ ป.ป.ท. จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ว่าด้วยมาตรการคุ้มครองเบื้องต้นตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท.

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ กระทรวงยุติธรรม

“พยาน” หมายความว่า ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแส ซึ่งจะมาให้ หรือได้ให้ข้อเท็จจริง เบาะแส หรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐ หรือข้อมูลอื่นอันเป็นประโยชน์ในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และให้หมายความรวมถึงบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาซึ่งได้รับการกักไว้เป็นพยานด้วย

“ความปลอดภัย” หมายความว่า ความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของพยาน ทั้งก่อน ขณะ และหลังมาเป็นพยาน

“การคุ้มครอง” หมายความว่า การให้ความคุ้มครองตามมาตรการคุ้มครองเบื้องต้นด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดที่กำหนดในระเบียบนี้

ข้อ ๔ การปฏิบัติการตามระเบียบนี้ให้ดำเนินการโดยทางลับ และให้พยานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องรู้ข้อเท็จจริงได้แต่เพียงเท่าที่จำเป็น

ค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามระเบียบนี้ ให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอันจำเป็นแก่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และให้เบิกจ่ายได้ตามระเบียบว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เลขาธิการเสนอความเห็นเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. วินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๑

การร้องขอให้มีการคุ้มครองพยาน

ข้อ ๖ พยานที่จะจัดให้อยู่ในการคุ้มครอง ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นพยานที่สามารถให้ข้อมูลหรือจะมาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

(๒) มีพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่า พยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัยหรือถูกข่มขู่คุกคามก่อนขณะ หรือหลังจากที่ให้อัยคำ แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูล

ข้อ ๗ ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัย หรือถูกข่มขู่คุกคามเนื่องจากการกล่าวหา ร้องทุกข์กล่าวโทษ ให้อัยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐ เมื่อเจ้าพนักงานเห็นเองหรือพยานหรือบุคคลอื่นใดซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้องมีคำร้อง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในการคุ้มครองได้ ทั้งนี้ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ที่ได้รับการคุ้มครองหรือผู้มีอำนาจให้ความยินยอมแทนด้วย

ข้อ ๘ ในกรณีมีคำร้องขอเป็นหนังสือ ให้พยานหรือบุคคลอื่นใดซึ่งมีประโยชน์เกี่ยวข้องยื่นต่อเจ้าพนักงาน โดยหนังสือดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ข้อเท็จจริงและหลักฐานแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับพยาน ได้แก่ ชื่อตัว ชื่อสกุล ชื่อเล่น รูปถ่าย ตำหนิรูปพรรณ อายุ ที่อยู่ อาชีพ นิสัย ความประพฤติ การศึกษา ศาสนา ญาติ เพื่อนฝูง ศัตรู ชื่อเสียง ฐานะ ทรัพย์สิน กิจกรรม ประวัติการกระทำผิด ประวัติการรักษาพยาบาล ตลอดจนข้อมูลอื่นอันอาจเป็นประโยชน์ในการคุ้มครอง โดยเฉพาะความเกี่ยวพันและความสำคัญของพยานที่มีต่อรูปคดี

(๒) ข้อเท็จจริงและหลักฐานที่แสดงว่าพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัย

(๓) บันทึกความยินยอมของพยานที่จะรับการคุ้มครองหรือผู้มีอำนาจให้ความยินยอมแทน

กรณีมีคำร้องขอด้วยวาจา ให้เจ้าพนักงานบันทึกใจความตามวรรคหนึ่ง แล้วให้ผู้ร้องขอลงลายมือชื่อไว้

หมวด ๒

การพิจารณาและการแจ้งการคุ้มครองพยาน

ข้อ ๙ เมื่อมีกรณีร้องขอให้มีการคุ้มครองตามหมวด ๑ ให้เจ้าพนักงานแจ้งเรื่องต่อผู้อำนวยการโดยไม่ชักช้า

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน ผู้อำนวยการอาจดำเนินการตามความเหมาะสมเพื่อให้พยานได้รับการคุ้มครองชั่วคราวไปพลางก่อนก็ได้

ข้อ ๑๐ ให้ผู้อำนวยการตรวจสอบความถูกต้องของคำร้องตลอดจนเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ รวมทั้งอาจสอบถามข้อมูลและขอรายละเอียดเพิ่มเติมที่จำเป็นจากเจ้าพนักงานหรือผู้ยื่นคำร้องหรือบุคคลใด ๆ ตามที่เห็นสมควร รวมทั้งอาจแสวงหาข้อเท็จจริงใด ๆ ที่จำเป็นแก่การพิจารณาเกี่ยวกับการคุ้มครอง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการอาจมอบหมายให้ เจ้าพนักงาน หรือแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการให้ได้ข้อมูลก่อนก็ได้

ข้อ ๑๑ ให้ผู้อำนวยการจัดทำรายงานพร้อมความเห็นเสนอต่อเลขาธิการโดยเร็ว รายงานดังกล่าวต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) ความเกี่ยวพันและความสำคัญของพยานที่มีต่อรูปคดี พฤติการณ์แห่งความไม่ปลอดภัยและความจำเป็นในการคุ้มครอง

(๒) วิธีการคุ้มครองที่เหมาะสมพร้อมรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ แผนที่ตั้งเขต ระยะเวลางบประมาณและค่าใช้จ่าย เจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบ ยานพาหนะ อาวุธ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้ในการคุ้มครองพยาน

ข้อ ๑๒ เพื่อให้การดำเนินการตามมาตรการคุ้มครองเบื้องต้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เลขาธิการจะสั่งให้ผู้อำนวยการรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ได้รับการคุ้มครอง วิธีการคุ้มครอง รวมทั้งให้มีการประเมินการคุ้มครองในเวลาใด ๆ ก็ได้

ข้อ ๑๓ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัยเนื่องจากการที่พยานจะมาหรือได้มาให้ข้อเท็จจริง เบาะแส หรือข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำทุจริตในภาครัฐ ให้เลขาธิการมีคำสั่งจัดให้มีวิธีการคุ้มครองตามที่กำหนดในหมวด ๓ โดยกำหนดระยะเวลาการคุ้มครองตามที่เห็นควรคร่าวละไม่เกิน ๓ เดือน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกิน ๖ เดือน

ข้อ ๑๔ กรณีที่เลขาธิการเห็นว่าเรื่องกล่าวหาใดสมควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่พยานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ให้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้มีมาตรการในการคุ้มครองพยาน โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพยานที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ทั้งนี้ ให้เสนอความเห็นด้วยว่าสมควรใช้มาตรการทั่วไปหรือมาตรการพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาสำหรับบุคคลดังกล่าวด้วย

หมวด ๓
วิธีการคุ้มครอง

ข้อ ๑๕ วิธีการคุ้มครองตามมาตราคุ้มครองเบื้องต้น ให้เจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายดำเนินการให้การคุ้มครองความปลอดภัยให้เหมาะสมแก่สถานะและสภาพของพยาน และลักษณะของคดีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีอำนาจเปลี่ยนแปลงการคุ้มครองความปลอดภัย โดยอาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) จัดเจ้าพนักงานเป็นชุดคุ้มครองความปลอดภัยให้กับพยานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานให้ได้รับความปลอดภัยอันเป็นผลมาจากการที่จะมาหรือได้มาเป็นพยาน

(๒) จัดให้พยานอยู่ในสถานที่เหมาะสมอันเป็นที่อยู่อาศัยประจำของพยานหรือของบุคคลอื่นที่พยานไว้วางใจ หรือที่ส่วนราชการของสำนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการคุ้มครองพยานกำหนด โดยให้พยานได้รับความปลอดภัยมากที่สุด

(๓) ปกปิด และรักษาความลับที่เกี่ยวกับชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยานในการคุ้มครองความปลอดภัยพยาน

(๔) ดำเนินการอื่นใดเพื่อให้พยานได้รับความช่วยเหลือ หรือได้รับการคุ้มครองตามที่เห็นสมควร โดยอาจประสานงานกับหน่วยงานอื่นให้การคุ้มครองพยาน

ข้อ ๑๖ เจ้าพนักงานมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการคุ้มครองพยานตามระเบียบนี้

(๒) กำหนดการปฏิบัติของพยานเมื่ออยู่ในระหว่างการคุ้มครองและสภาพบังคับเมื่อฝ่าฝืน โดยให้พยานและผู้ได้รับความคุ้มครองลงนามในหนังสือดังกล่าวก่อนเริ่มการคุ้มครอง

(๓) เสนอเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกวิธีการคุ้มครองพยานทั้งหมดหรือบางส่วนต่อเลขาธิการในกรณีที่พฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไปหรือมีการฝ่าฝืนข้อกำหนด

(๔) รายงานผลการปฏิบัติต่อเลขาธิการทราบเดือนละหนึ่งครั้ง

(๕) รายงานเหตุอื่นใดที่สำคัญต่อเลขาธิการ เช่น การยุ่งเหยิงกับพยาน พยานหลบหนี หรือการฝ่าฝืนเงื่อนไขการคุ้มครองพยาน เป็นต้น

ในกรณีที่สำนักงานให้หน่วยงานอื่นดำเนินการคุ้มครองพยานตามข้อ ๑๕ (๔) ให้หน่วยงานนั้นดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม และให้สำนักงานติดตามผลการดำเนินการของหน่วยงานอื่นดังกล่าวด้วย

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่พฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป หรือมีการฝ่าฝืนวิธีการคุ้มครองพยานหรือฝ่าฝืนข้อกำหนด เมื่อเลขาธิการเห็นสมควรอาจมีคำสั่งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการหรือเงื่อนไขในการคุ้มครองพยานทั้งหมดหรือบางส่วน หรือมีคำสั่งประการใดตามความเหมาะสมได้ แล้วแจ้งเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานอื่นตามข้อ ๑๕ (๔) ทราบ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งนั้นต่อไป

หมวด ๔
การสิ้นสุดการคุ้มครอง

- ข้อ ๑๘ การคุ้มครองพยานตามระเบียบนี้สิ้นสุดลง เมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้
- (๑) พยานยื่นคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรให้ยุติการคุ้มครอง
 - (๒) เมื่อกำหนดระยะเวลาในการคุ้มครองพยานสิ้นสุดลง
 - (๓) เมื่อพยานได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา
 - (๔) เมื่อเลขาธิการสั่งให้ยุติการคุ้มครองตามข้อ ๑๙
- ข้อ ๑๙ ให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งให้ยุติการคุ้มครองพยาน เมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้
- (๑) เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าไม่มีเหตุที่จะให้การคุ้มครองพยานต่อไปแล้ว
 - (๒) เมื่อพยานฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดในการปฏิบัติโดยไม่มีเหตุอันควร
 - (๓) เมื่อการคุ้มครองพยานมิได้เป็นไปตามคำสั่งเลขาธิการ หรือมิได้เป็นไปอย่างคุ้มค่า
 - (๔) เมื่อพฤติการณ์หรือสภาพของพยานเปลี่ยนแปลงไป และไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้การคุ้มครองหรือมีอาจให้การคุ้มครองได้อีกต่อไป
 - (๕) เมื่อพยานไม่ยอมให้ถ้อยคำ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลโดยไม่มีเหตุอันควร
- ข้อ ๒๐ เมื่อการคุ้มครองพยานสิ้นสุดลง ให้เจ้าพนักงานจัดทำรายงานการคุ้มครองพยาน หรือสรุปผลการดำเนินการคุ้มครองพยาน เสนอเลขาธิการทราบ
- ข้อ ๒๑ กรณีปรากฏในภายหลังว่าพยานไม่มา ไม่ให้ถ้อยคำ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลโดยไม่มีเหตุอันควร หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษพยานในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ความผิดฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล หรือความผิดฐานทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในคดีที่บุคคลนั้นเป็นพยาน สำนักงานอาจดำเนินการให้บุคคลนั้นหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องคืนหรือชดใช้ค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง แล้วแต่กรณี

หมวด ๕
การอุทธรณ์

ข้อ ๒๒ กรณีเลขาธิการมีคำสั่งไม่ให้พยานได้รับการคุ้มครองหรือการคุ้มครองยุติลงตามระเบียบนี้ ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้ภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งคำสั่ง

การอุทธรณ์คำสั่งจะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้

ในกรณีที่อุทธรณ์ด้วยวาจา ให้เจ้าพนักงานบันทึกใจความไว้เป็นหลักฐานและให้ผู้อุทธรณ์ลงชื่อไว้

ข้อ ๒๓ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้รับอุทธรณ์แล้ว ให้พิจารณาและมีคำสั่งโดยไม่ชักช้า
คำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้เป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
โสภณ จันทรมะ
ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ